

2018/2094(INI)

14.11.2018

STANOVISKO

Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

pre Výbor pre ústavné veci

k stavu diskusie o budúcnosti Európy
(2018/2094(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Ivan Jakovčič

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre ústavné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže poľnohospodárske výrobky Únie prispievajú k hospodárskemu rozvoju Únie z hľadiska výroby a spracovania aj k jej živému kultúrnemu a gastronomickému dedičstvu, a tým podporujú územnú a sociálnu súdržnosť a tiež miestne a regionálne tradície; keďže na európskej a celosvetovej úrovni sa zvyšuje dopyt po vysoko kvalitných a tradičných výrobkoch; keďže budúcnosť Únie závisí aj od existencie prosperujúcich a dynamických vidieckych oblastí vrátane rozsiahlych vidieckych oblastí;
- B. keďže poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo zohrávajú ústrednú úlohu pri účinnom obhospodarovaní pôdy s cieľom bojovať proti zmene klímy, a na základe dodržiavania medzinárodných dohôd, pričom súčasne zabezpečujú ochranu verejného zdravia vo všetkých jeho aspektoch;
- C. keďže najvýraznejší kritici Únie poukazujú na rozdiely medzi ňou navrhovanými opatreniami a ich realizáciou na celoštátnej aj miestnej úrovni a keďže vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ bude mať výrazný vplyv na budúce financovanie Únie;
- D. keďže podľa Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) celosvetový dopyt po potravinách vzrastie do roku 2050 o 70 %; keďže nová spoločná poľnohospodárska politika (SPP) musí zabezpečiť poľnohospodárstvu hospodársku pridanú hodnotu, zlepšiť jeho produktivitu pri použití menších dostupných zdrojov a podporovať spravodlivú hospodársku súťaž a zdravé a kvalitné potraviny za primerané ceny; keďže tieto ciele SPP musia zostať z hľadiska budúcnosti Európy kľúčovými prvkami;
- E. keďže rodová rovnosť je hlavným cieľom EÚ a jej členských štátov; keďže mnohé z úloh, ktoré zohrávajú ženy vo vidieckych oblastiach, pomáhajú zachovať životaschopnosť poľnohospodárskych podnikov a dynamiku vidieckych spoločenstiev; keďže úsilie o predchádzanie vylúčňovaniu vidieka je spojené s príležitosťami pre ženy a mladých ľudí a keďže vo vidieckych oblastiach ženy aktuálne stoja pred viacerými výzvami;
 - 1. zdôrazňuje význam SPP, ktorá je podporovaná z dobre financovaného rozpočtu; pripomína kľúčový význam SPP vzhľadom na históriu Únie; berie na vedomie zásadnú úlohu, ktorú zohráva pri zabezpečovaní živých vidieckych regiónov a pri zabezpečovaní dodávok potravín; konštatuje, že nadchádzajúca reforma SPP je príležitosťou na zlepšenie plnenia jej cieľov; zdôrazňuje, že SPP je jednou z najstarších politík a musí zostať jednou z najdôležitejších a najintegrovanejších politík a že naďalej bude prispievať k budovaniu budúcnosti Európy prostredníctvom väčšej integrácie, ochrany životného prostredia, potravinovej bezpečnosti a ochrany občanov EÚ;
 - 2. zdôrazňuje, že európske poľnohospodárstvo zohráva dôležitú úlohu pri zabezpečovaní obživy pre planétu a pri poskytovaní zamestnania 46 miliónom ľudí; zdôrazňuje výzvy, ktoré so sebou prinášajú medzinárodné obchodné dohody a krízy; konštatuje, že cieľom legislatívnych opatrení EÚ na boj proti nekalým obchodným praktikám je zabezpečiť udržateľnejší potravinový dodávateľský reťazec v prospech poľnohospodárov

a spotrebiteľov;

3. konštatuje, že poľnohospodárska politika a politika rozvoja vidieka majú veľký potenciál, čo sa týka poskytovania verejných statkov; zdôrazňuje, že poľnohospodárstvo je nielen zodpovedné za poskytovanie surovín a výrobkov pre potravinársky priemysel a iné priemyselné odvetvia, ale má aj výrazný vplyv na životné prostredie a krajinu; domnieva sa preto, že kvalita životného prostredia v EÚ do veľkej miery závisí od riadenia zdrojov a aplikovaného riadenia na úrovni poľnohospodárskych podnikov;
4. súhlasí s dlhodobým cieľom prechodu na trhovo orientované a udržateľné európske poľnohospodárstvo, ktoré zvyšuje konkurencieschopnosť a znižuje potrebu podporovať príjmov poľnohospodárov; vyzýva na zosúladenie SPP s ostatnými politikami EÚ a zdôrazňuje potrebu všeobecnej rozpočtovej disciplíny; pripomína, že pokiaľ je nutné navýšiť rozpočet v spojení s určitými prioritami, malo by predovšetkým pristúpiť k škrtom v iných oblastiach;
5. zdôrazňuje potrebu skutočného zjednodušenia SPP, ktorého cieľom by bola politika zameraná viac na výsledky a výstupy než na dodržiavanie predpisov; domnieva sa, že SPP sa musí viac orientovať na trh, aby sa poľnohospodári stali menej závislí od verejnej podpory a zvýšila sa konkurencieschopnosť v tomto odvetví;
6. poukazuje na to, že rastúci problém vyludňovania vidieckych oblastí sa musí riešiť cieľovými opatreniami a synergiami medzi politikami EÚ, aby sa posilnila udržateľnosť európskeho poľnohospodárskeho odvetvia, čím sa podporia a povzbudia mladí poľnohospodári v príslušných oblastiach; pripomína, že generačná výmena je výzvou, ktorej čelia poľnohospodári v mnohých členských štátoch;
7. zdôrazňuje úlohu, ktorú SPP zohráva pri udržiavaní zdravia a stavu pôdy, vody a iných prírodných zdrojov; poukazuje na to, že európski poľnohospodárski výrobcovia sa zaviazali dodržiavať osvedčené postupy v oblasti životného prostredia a splniť stanovené ciele v oblasti boja proti zmene klímy;
8. zdôrazňuje význam ekologickej výroby a zemepisných označení a synergie medzi nimi, z čoho majú prospech výrobcovia aj spotrebiteľia; pripomína význam prístupu k inováciám a spravodlivého fungovania potravinového reťazca; žiada, aby sa jeden z pilierov novej SPP zamerlal na priority, ktorými sa vytvoria pracovné miesta a zabezpečí sa najvyššia kvalita poľnohospodárskych výrobkov a potravín v EÚ;
9. zdôrazňuje kľúčovú úlohu poľnohospodárstva v rámci priorit Únie pri zmiernení vplyvu zmeny klímy a pri podpore trvalo udržateľného rozvoja; v tejto súvislosti pripomína potrebu silného a primeraného rozpočtu na poľnohospodárstvo;
10. upozorňuje na klesanie príjmov v poľnohospodárstve v EÚ spôsobené zvýšením výrobných nákladov a volatilitou cien, čo má negatívny vplyv na schopnosť poľnohospodárov udržať produkciu; zdôrazňuje náklady, ktoré vznikajú európskym poľnohospodárom, v súvislosti s dodržiavaním najprísnejších noriem v oblasti bezpečnosti potravín, ochrany životného prostredia, dobrých životných podmienok zvierat a pracovných noriem vo svete; zdôrazňuje, že prostredníctvom SPP sa musí poľnohospodárom poskytovať kompenzácia za zabezpečovanie verejných statkov pre spoločnosť;

11. zdôrazňuje, že systémy kvality EÚ zahŕňajúce zemepisné označenia (chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie a zaručené tradičné špeciality) chránia názvy výrobkov pred zneužitím, zviditeľňujú ich, posilňujú ich hodnotu v rámci medzinárodných dohôd, prispievajú k príjmom poľnohospodárov a zvyšujú dôveru spotrebiteľov; zdôrazňuje, že používanie európskeho loga poskytuje vyššiu viditeľnosť a zaručuje kvalitu poľnohospodárskych výrobkov určených na vývoz podobne ako používanie výrazov poukazujúcich na pôvod alebo kvalitu;
12. trvá na tom, že osobitná pozornosť by sa mala venovať poľnohospodárom, ktorí čelia dodatočným nákladom v dôsledku špecifických obmedzení súvisiacich s prírodnými oblasťami s vysokou hodnotou, ako sú horské oblasti, ostrovy, najvzdialenejšie regióny a iné znevýhodnené oblasti; domnieva sa, že vzhľadom na ich špecifické obmedzenia má financovanie zo SPP pre tieto mimoriadne významy a akékoľvek jeho zníženie by malo veľmi škodlivý vplyv na viaceré poľnohospodárske výrobky; naliehavo vyzýva členské štáty, aby vypracovali a zaviedli systémy kvality s cieľom poskytnúť dotknutým výrobcam príležitosti na ich urýchlené uplatňovanie;
13. pripomína podporu Parlamentu vyjadrenú v roku 2015 v prospech rozšírenia zemepisných označení na nepoľnohospodárske výrobky; domnieva sa, že takéto rozšírenie by sa malo dôkladne zvážiť v rámci diskusie o budúcnosti Európy, keďže to môže podporiť vidiecke regióny tým, že sa posilní hodnota tradičných výrobkov a vytvoria sa pracovné miesta; nalieha na Komisiu, aby bezodkladne predložila legislatívny návrh týkajúci sa rozšírenia zemepisných označení na nepoľnohospodárske výrobky;
14. zdôrazňuje potrebu väčších investícií do poľnohospodárstva a agropotravinových systémov, ako aj vyšších výdavkov na výskum a vývoj s cieľom presadzovať inovácie, podporiť zvýšenie udržateľnej výroby a nájsť lepšie spôsoby riešenia otázok, ako je nedostatok vody a zmena klímy;
15. vyzdvihuje bohatstvo európskych potravín a chutí a mnohých kulinárskych odrôd v Európe; zdôrazňuje preto potrebu zachovať európske regionálne a miestne tradičné výrobky a chute prostredníctvom nástrojov SPP, ako sú programy na podporu rozvoja vidieka;
16. zdôrazňuje význam dobre financovanej a reformovanej SPP z hľadiska riešenia mnohých problémov, ktorým Únia bude musieť v budúcnosti čeliť; pripomína, že SPP musí poľnohospodárov efektívnejšie podporovať, aby sa dokázali vyrovnat' s krízami v poľnohospodárstve; zdôrazňuje význam budúcej SPP pri podpore inovácií, výskumu a rozvoja, pričom pripomína, že pri príprave budúceho programu Horizont Európa by sa mali zohľadniť ciele SPP;
17. zdôrazňuje úlohu, ktorú mladí poľnohospodári zohrávajú v rámci súčasnej a budúcej konkurencieschopnosti európskeho poľnohospodárstva a pri zaručovaní výroby potravín; zdôrazňuje, že poľnohospodárstvo nie je iba hospodárska činnosť, ale predstavuje dôležitú súčasť udržateľnej EÚ; zdôrazňuje význam mladšej generácie pre budúcnosť Európy;
18. pripomína úlohu žien vo vidieckych oblastiach a ich príspevok ako podnikateľiek a propagátoriek trvalo udržateľného rozvoja; zdôrazňuje potrebu rozvinutia ich

potenciálu v prospech udržateľného poľnohospodárstva a odolnosti vidieckych oblastí; vyzýva preto na zvýšenie podpory pre rodinné poľnohospodárske podniky a mladých poľnohospodárov a na podporu zamestnanosti v poľnohospodárstve vo vidieckych oblastiach, najmä medzi mladými poľnohospodármi;

19. zdôrazňuje význam inovácií a výskumu, najmä v oblasti šľachtenia a výberu rastlín, čo Únii umožňuje plne konkurovať zvyšku sveta v tejto oblasti;
20. zdôrazňuje, že štrukturálna politika, politika súdržnosti a SPP znižujú odstup medzi Úniou a jej občanmi tým, že sa podporuje integrácia na miestnej úrovni a zabezpečuje sa vyvážený územný rozvoj, najmä vo vidieckych, okrajových a znevýhodnených oblastiach; zdôrazňuje preto význam podpory rozvoja vidieka a ekologického poľnohospodárstva v rámci SPP;
21. zdôrazňuje potrebu zachovať rozmanitosť poľnohospodárstva v EÚ a uznáva, že miestne trhy zásobované čerstvými poľnohospodárskymi výrobkami miestnej výroby sú udržateľné z environmentálneho hľadiska a poskytujú podporu poľnohospodárskym spoločnostiam s tradíciou; vyzýva na lepšiu propagáciu krátkych dodávateľských reťazcov;
22. zdôrazňuje, že SPP pomáha zachovať životaschopnosť znevýhodnených oblastí vrátane horských oblastí, a preto zohráva kľúčovú úlohu pri predchádzaní opúšťaniu a vyľudňovaniu mnohých oblastí v Európe;
23. poukazuje na dôležitosť rozvoja vidieka pri podpore multifunkčného poľnohospodárstva a pri posilňovaní partnerstiev medzi poľnohospodármi, miestnymi spoločnosťami a občianskou spoločnosťou a ďalšími podnikateľskými činnosťami s cieľom vytvárať príjmy z diverzifikovaných hospodárskych činností;
24. zdôrazňuje, že vzhľadom na súčasnú migráciu z vidieka do mesta je potrebná interakcia medzi nástrojmi SPP a politikou súdržnosti, aby sa zvýšila príťažlivosť vidieckych oblastí;
25. zdôrazňuje, že SPP sa netýka len poľnohospodárstva a poľnohospodárov, ale aj podpory a rozvoja širších vidieckych spoločností, v ktorých poľnohospodári pôsobia; zdôrazňuje, že EÚ by mala posilniť svoju politiku rozvoja vidieka zameranú na širokú škálu otázok, ako sú podpora začínajúcich podnikov vo vidieckych oblastiach, prístup k širokopásmovému pripojeniu a konkrétne environmentálne alebo spoločenské výzvy, pred ktorými stojí vidiecke obyvateľstvo;
26. uznáva znepokojujúci problém hladu, ktorý postihuje našu planétu, a preto sa domnieva, že EÚ by sa mala usilovať o budovanie odolnosti voči potravinovým krízam, a tým zabezpečiť dostatočné, výživné a dostupné dodávky potravín a prispieť k dosiahnutiu toho, aby nikto na svete nehľadoval;
27. zdôrazňuje, že v súčasnosti plánované stimuly týkajúce sa udržateľných energetických plodín by v nijakom prípade nemali ohroziť potravinovú bezpečnosť pre verejnosť;
28. poukazuje na dôležitosť rozvoja vidieka vrátane iniciatívy LEADER pri podpore multifunkčného poľnohospodárstva a pri posilňovaní ďalších podnikateľských činností

a príležitostí s cieľom vytvárať príjmy z agroturistiky a zabezpečiť poľnohospodárstvo podporované komunitou a poskytovanie sociálnych služieb vo vidieckych oblastiach;

29. vyzýva členské štáty, aby uľahčili výmenu najlepších postupov medzi európskymi poľnohospodármi s cieľom posilniť spoluprácu a posilniť európsku identitu.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	12.11.2018
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 25 -: 8 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, José Bové, Daniel Buda, Matt Carthy, Jacques Colombier, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Karine Gloanec Maurin, Martin Häusling, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Giulia Moi, Ulrike Müller, Maria Noichl, Marijana Petir, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Maria Gabriela Zoană, Marco Zullo
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Franc Bogovič, Maria Heubuch, Anthea McIntyre, Momchil Nekov, Hilde Vautmans, Miguel Viegas, Thomas Waitz

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

25	+
ALDE	Ivan Jakovčič, Ulrike Müller, Hilde Vautmans
ECR	Anthea McIntyre
EFDD	Giulia Moi, Marco Zullo
NI	Diane Dodds
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marijana Petir
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Momchil Nekov, Maria Noichl, Tibor Szanyi, Maria Gabriela Zoană

8	-
EFDD	John Stuart Agnew
GUE/NGL	Matt Carthy, Luke Ming Flanagan, Maria Lidia Senra Rodríguez, Miguel Viegas
VERTS/ALE	José Bové, Martin Häusling, Thomas Waitz

3	0
ALDE	Jan Huitema
ENF	Jacques Colombier, Philippe Loiseau

Vysvetlivky k symbolom:

+ : hlasovali za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania